Nr. 20. Sibiiu, Sâmbătă 19 Februarie (3 Martie) 1883. *Anul XXXI*

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marţia, Joia şi Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru **Sibiiu** pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru **monarchie** pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl
Pentru **strălnătate** pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3fl.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la
Administraţiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 47
Corespondenţele sûnt a se adresa la:
Redacţiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicaţi nu se inapoiază.

INSERŢIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rêndul cu litere garmond — şi timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Proiectul de lege privitor la scoalele medie,

pus la ordinea ḑilei în dieta Ungariei cu toată pripa, a fost eri, în urma unei cerculare metropolitane, object de discuţiune în consistoriul plenar al archidiecesei gr. or. De şi timpul este foarte scurt, consistoriul archidiecesan a esprimat părerea, ca Escel. Sa preas. Metropolit, în cualitatea de cap al provinciei metropolitane se reînnoească paşii contra proiectului înăsprit şi ameninţător al autonomiei bisericei noastre. Precât am aflat şi consistoriul diecesei aradane împărtăşesce părerile aceste şi nu ne îndoim că, şi cel din Caransebeş. Consistoriul archidiecesan, dealtmintrea s'a îngrijit pentru toate eventualităţile cu mĕsurile legale posibile.

În acelaşi obiect primim dela Braşov următoarea

Telegramă:

Braşov, 2 Martie st. n. Alegĕtorii Români din comitatul Braşovului, cam 800 la numĕr, au luat astăḑi, sub presidiul advocatului Sorescu o resoluţiune, prin care protestează foarte energic contra proiectului de lege maghiar, privitor la scoalele medii, pentru că acela vatămă autonomia bisericilor şi ţintesce la maghiarisare.

Şi la **Cluj** a fost o într'unire română pentru a protesta contra proiectului.

Revista politică.

Sibiiu, în 18 Februarie.

„Pester Lloyd“ este foarte supĕrat pe scirea dela Cetinie, va se ḑică pe presenţa principelui Caraghiorgevici în Cetinie şi pe primirea, ce i se face în capitala şi residenţa muntenegreană „Pest. Lloyd“ ameninţă cu fulgerile sale lui Caraghiorgevici şi Bojdar Petrovici şi mângâe pe regele Milan asigurân du-l de patronagiul sĕu. E într'atâta un semn reu atitudinea ḑiariului oficios, încât din ea ni s'ar părè că lucrul, despre care scrie, nu e tocmai glumă. Despre afacerea aceasta cetim în „Românul“, care a alarmat mai în urmă presa europeană, următoarele:

„Ni se scrie din Belgrad că atât regele Milan cât şi curtea sa privesc visita lui Caraghiorghevici la Cetinie, ca o manifestaţiune ostilă Serbiei, pregătită de cătră partidul ruso-fil. Sĕ ḑice, cum că la sosirea acestui pretendent la Cetinie, Bojidar Petrovici şi mai mulţi ruşi ce sĕ află în capitala principatului ar fi strigat: „Jos Obrenovici şi sĕ trăească Caraghiorghevici, regele Serbiei şi al Bosniei.“ Sĕptĕmâna trecută visita din Cetinie a fost obiectul unor şedinţe speciale a ministrilor, cari s'au ţinut sub preşedinţa regelui Milan. Consiliul consideră faptul din Cetinie ca foarte grav. La Belgrad poliţia urmăresce activ pe partisanii pretendentelui.

„Se ḑice că agenţi secreţi ai Serbiei sûnt trămişi atât la Sofia cât şi la Bucuresci, pentru a supraveghia pe ruso-filii din capitala Bulgariei şi pe familia lui Caraghiorghevici, care trăesce în România.

„Scirile ce sosesc din Bosnia şi Erţegovina demonstră că principele Petru Caraghiorghevici s'a pus în comunicaţie cu insurgenţii din Crivoscia.“

„România Liberă“ ḑice, vorbind de cestiunea Dunării, că pe cât pericolul va esista înaintea noastră, nu vom fi de cât un singur partid, partidul românesc, — cu un singur program, programul resistenţei, — şi cu o singură politică, politica păstrării Dunării cu ori ce chip.

„Cele două partide cari esistă astăḑi în ţeară, (România) sûnt partide opuse, dar sûnt partide românesci, — şi nu vom face nimĕnui insulta de a crede, că, odată în fruntea statului, ar putè sĕ cedeze un palmac din malurile Dunării. Nu. Românii în această cestiune, ca şi în cestiunea Jidovilor, sûnt unanimi. Ce vrea unul vreau toţi, pentru că simt că primejḑia este egală pentru tot ce simte şi cugetă românesce.

„De aceea, chiar dacă am admite intenţia Austro-Ungariei, de a lăsa această cestiune sĕ atârne asupra capetelor noastre, ca o sabie a lui Damocles, în speranţa pentru dênsa, că poate va venì într'o bună dimineaţă un guvern mai graţios şi mai austro-fil de cât cel de astăḑi, — totuşi, nu putem, nu ne este permis a presupune, că in naţiunea românească s'argăsì un gâde, care sĕ'şi intoarcă securea în contra propriei sale mame.

„Lupta interioară, esistentă astăḑi între cele două partide ale ţĕrei, sau mai bine, intre opositiunea unită şi guvern, — se reduce la o luptă de interese interne, cari nu pot sĕ împieteze asupra politicei noastre exterioare, de oare-ce această politică a fost condusă în conformitate cu toate dorinţele ţerii: nu dăm Dunărea, sau dacă trebue s'o dăm, sĕ vie sĕ ne-o ia.

„Tot ce am ruga pe Austria, sau pe ori cine s'ar însărcina cu aducerea la indeplinire a mandatului european, — ar fi sĕ'şi aducă aminte câte oştiri şi câţi bani a vîrît imperiul dualist în liniştirea lucrurilor din Erţegovina, — şi, după ce 'şi va face această socoteală, prin analogie sĕ se intrebe ce l'ar costa ocupaţiunea unui regat de 5 milloane de suflete?

„Noi rĕspundem: l'ar costa scump, foarte scump.“

— Neînţelegerile religioase, cetim în „C. fin.“, dintre Vatican şi statul Prusiei sûnt departe de o soluţiune împăciuitoare. Negocierile care se urmează între îm pĕratul Germaniei şi Papa Leon XIII nu fac nici un pas, pretensiunile acestuia din urmă părênd esagerate.

Ultima scrisoare a Sântului Scaun, de care s'a ocupat toată presa germană, avea în aparenţă un aer conciliator; în fapt însĕ, concesiunile oferite se reduceau la puţin lucru. Se scie, în adevĕr, că guvernul german pretindea, ca numirile titularilor făcute de episcopi la numĕroasele curii vacante sĕ'i fie notificate, şi ca el sĕ aibă dreptul de veto; scrisoarea papală se declară gata a ceda la această pretensiune, fără a mai ascepta revisiunea completă a legilor din Maiu: în schimb însĕ, Papa Leon cere ca imediat Prusia sĕ'şi modifice mĕsurile, care împedecă eserciţiul puterei ministeriului eclesiastic, adecă instrucţiunea şi educaţiunea clerului; episcopii catolici trebue, în alte cuvinte, sĕ poată forma pe ministrii sfinţi, ca şi statul pe funcţionarii sĕi; căci ar fi inutil sĕ se dea parochielor noi titulari, dacă ei nu s'ar bucura de o „libertate raţionabilă“, în eserciţiul puterei ministeriului eclesiastic.

Acì se mărginea respunsul laconic al Papei; el lăsa cestiunea întreagă înţelegerilor posterioare, pentru care nici nu se defineau precis basele.

Imediat scrisoarei Papei, urmà nota cardinalului Jacobini cătră ministrul Prusiei la Roma, deja anunţată în scrisoarea papală. Acest document pune cestiunea mult mai categoric şi clar; el ḑice: „Punctul cel mai important pentru guvernul prusian este de a i se presenta candidaţii la curiile vacante; Papa e dar hotărît a concede acest drept cu condiţiune însĕ, că toate legile sĕ fie supuse unei revisiune complete. Până la această revisiune episcopii au primit ordinul de a presenta guvernului pe noii candidaţi pentru curii, dar numai după ce vor fi votate de corpurile legiuitoare proiectele ce se vor presenta cu privire la mĕsurile necesari pentru a asigura liberul eserciţiu al jurisdicţiunei eclesiastice, la libertatea de educaţiune şi instrucţie a clerului.“ În alte cuvinte, se cere ca Prusia sĕ abroge legile din 11 şi 13 Maiu 1873, care au supus clerul catolic la jurisdicţia disciplinară a unui tribunal laic şi au impus aspiranţilor la ordine sĕ frecuenteze facultăţile Statului.

Aceste pretensiuni sûnt de natură a mări dificultăţile unei înţelegeri.

„Pericolul invasiunei rusesci.“

(Urmare.)

Autorul broşurei purcede din presupunerea, că Rusia va merge mână în mână cu Francia. Aceste două state sûnt atât de îndepărtate unul de altul, încât rusul n'are motiv a-şi teme împeriul faţă cu francezul şi vice versa. Republicei franceze nu i-ar păsa nimic, dacă ar dărăburi ruşii aḑi monarchia austro-ungară aliată cu Germania, precum nu i ar păsa nici Rusiei, dăcă francezii ar ocupa Alsaţia, Lotaringia şi Rinul. Atât Rusia, cât şi Francia au aceleaşi interese internaţionale: a slăbì Europa medie. Cu cât e mai slab germanul, cu atât e mai puternic francezul; cu cât e mai neputincioasă Austro-Ungaria, cu atâta mai mult pot cucerì ruşii. Răbdarea, ce a arătat monarchia noastră faţă cu Muntenegru, susţine autorul, ne a adus mari stricăciuni. Împregiurarea, că Austro-Ungaria nu s'a încumetat a se opune Muntenegrului în decursul insurecţiunei sudslavice, a avut în orient efect demoralisător, atât pentru Poartă, cât şi pentru ţerile cele noue. Autorul crede a fi esperimentat pe cât timp a fost în călĕtorie, că lumea slavică privesce cu dispreţ la marea putere a Austro-Ungariei, care şi-a desvălit neputinţa internaţională prin loialitatea sa silită faţă cu Muntenegru şi cu Rusia... Muntenegru se crede de atunci asemenea de tare ca monarchia noastră, şi pretinde a ne putè dicta nouĕ condiţiunile de pace. Pe regele Milan l'ar sufla vêntul panslavistic, dacă în opositiune cu tractatul secret încheeat cu Muntenegru, s'ar încumeta a nu spriginì causa sêrbească. În Serbia esistă în privinţa resboiului, ce are se urmeze, numai o opiniune, numai o singură voinţă, anume: a lua dela noi Bosnia. Autorul crede a putè afirma pe basa esperinţelor sale din orient, că Serbia şi Muntenegru se vor arunca asupra provincielor ocupate, îndată ce va fi sunat oara resboiului, fără a fi împedecate de Berlin sau de Viena. România va aştepta în casul cel mai bun, dacă iva fi cu putinţă în neutralitate armată sĕ vadă desvoltarea marelui resboiu. E însĕ foarte probabil, că va asculta de Rusia şi se va alia cu Ţarul. Rusia poate disloca din Basarabia în trei ḑile 150,000 oameni în România, aflându-i-se armata principală la graniţa galiţiană. Mareşalul baron Beck ni-ar scì spune câţi oameni am fi noi în stare a disloca în Transilvania şi în România în casul unui resboiu rus şi în cât timp am putè trece Carpaţii. Basarabia dimpreună cu Moldova formează un teren de operaţiune resboinică contra noastră, nu numai pentru posiţia lor geografică, ci şi din motivul, că Moldova se află în mânile partidei conduse de G. Sturdza şi aliate cu Rusia. În zadar facem visite principelui Carol la Sinaia; prin curteniri diplomatice nu sûntem în stare a schimba forţa împregiurărilor. Rusia va scì afla nod în papură pentru eventualul resboiu, aşa crede autorul. Ea va revolta de nou Erţegovina. Insurecţiunei Erţegovinei, îi va urma amestecul muntegrean cu 30,000 oameni De odată se va rescula în înţelesul tractatului secret, Serbia spre a ocupa Bosnia. Ţarul va ridica cu România armele în contra noastră; aceasta e fără îndoeală. Le facem plăcerea optimiştilor, ḑice autorul, şi presupunem, că România va remânea în neutralitate, până ce se va decide între noi şi Rusia. Şi în casul acesta nu încape nici o îndoeală, că noi sûntem siliţi în urma politicei lui Andrassy, a disloca în Transilvania pe linia dunăreană şi pe cea de lângă rîul Sava o mulţime de trupe. În Bosnia, Erţegovina trebue se aşeḑăm o armată de apărare considerabilă, întru apărarea ţĕrilor ocupate şi a Dalmaţiei şi întru asigurarea Ungariei şi a Croaţiei.

În detaiu se ocupă autorul cu puterile, de cari dispune Rusia. Totleben şi Obrutscheff sunt strategi de rangul prim. Ar fi greşit, ḑice autorul, dacă am conclude la resultatele resboiului viitoriu ale armatei rusesci pe basa operaţiunilor sĕvêrşite de aceasta în campania contra Turcilor. Dela 1877 sau schimbat multe. Atunci consta forţa resboinică a armatei ruse dimpreună cu reserva şi cu trupele întregitoare din 1,606,929 oameni dintre cari 942,949 s'au folosit drept armată campestră contra Angliei. De atunci s'au urmat pregătirile Rusiei contra monarchiei noastre necurmat An de an se recrutează cu 50—60,000 oameni mai mult ca în trecut. Aḑi

numără armata rusă în sumă rotundă 2,900,000 oameni, dintre cari 2,250,000 cu 4250 tunuri se pun pe picior de resboiu. Dintre aceştia cad pe Rusia europeană 1,70,000 soldaţi cu 3650 tunuri; ceilalţi se află în Caucas şi în Asia mădiă. Rusia e în stare a pregătì contra noastră o armată de operaţiune constătătoare din 1,456,000 soldaţi cu 3110 tunuri. Armata gata de rĕsboiu a Rusiei se măresce prin statul de pace estraordinar mare al armatei. Rusia e în stare a pune pe picior de rĕsboiu contra noastră, pe linia de aşedare, din districtele militare Petersburg, Viena, Varşovia, Chiev, Charcov şi Moscva o armată de operaţiune de 840 batalioane infanterie, 299 escadrone cavalerie şi 2452 tunuri. De când cu reformele întroduse la anul 1879 s'a accelerat în mod deosebit mobilisarea. Cel mult în 21 ḑile îşi pot începe douĕ terţialităţi ale armatei fruntaşe operaţiunile lor la graniţa galiţiană. Spre scopul acesta e staţionată armata rusă în districtele militare Varşovia, Vilna şi Chiev în mase atât de mari ear dislocarea acestei masse e astfel organisată, încât în decurs de trei sĕptĕmâni pot erumpe 700,000 soldaţi în Galiţia şi prin Moldova in Transilvania. Părţile celelalte urmează în decurs de alte 29 ḑile armatei, care operează deja. După acestea urmează mobilisarea armatei a doua ruse din districtele Finlandia, Odessa, Casan, Caucas şi din ţeara cazacilor donici. În casul, când guvernul Ţarului ar lăsa în districtele acestea trupele de lipsă pentru ocupare şi intregire, el ar fi în stare, în linia a doua a trimite contra noastră, drept întărire a armatei ce operează deja, o armată constătoare din 344 batalioane infanterie, 566 escadroane cavalerie şi 950 tunuri. Mersul armatei acesteia a doua moscovitice ar cere un timp de douĕ luni; într'aceea e însĕ in stare numĕrul de un milion al soldaţilor ruşi sĕ ocupe pe inimic, şi astfel 'i rĕmâne ministrului de rĕsboiu timp destul pentru de a aşeḑa armata de intregire 'n ordinea cuvenită de bătaie. Chiar şi după plecarea pe câmpul de luptă a acestor douĕ armate ale Rusiei, încă tot mai rĕmân câte-va sute de mii de soldaţi pentru susţinerea ordinei în lăuntru pentru apĕrarea Asiei medie şi a Caucasului. Urmează, că e greu a bate aşa uşor pe Moscovitul, pe cum cred unii patrioţi sangvinici, afară doară dacă dnii Andrassy şi Tisza ar deveni Cesari sau Napoleoni, pentru care lucru însĕ nu se află nici un fel de perspectivă.

Autorul crede, că toate lucrările la căile ferate şi la întăriri în Rusia nu urmăresc alt scop, decât de a asigura Ţarului victoria contra noastră. Rusia încă dela început n'a avut în vedere la edificarea complecsului, deşì nu des, dar mare, al căilor sale ferate alt ceva, decât singur scopuri strategice. Moscovitul n'are căi ferate familiare, ci numai strategice. Dela 1878 în coace nu e nimic altceva normativ pentru primirea unui proiect referitoriu la căile ferate decât singur numai rĕsboiul contra Austro-Ungariei. Dela Petersburg, Odessa, dela Volga şi din Caucas duce fie-care cale ferată în Galiţia-Bucovina şi în Transilvania. Atât cazacii donici, cât şi garda împerială din Petersburg pot fi conduse contra noastră pe calea ferată.

Susţinerea armatei şi ferirea trenurilor cu material de rĕsboiu pe toate liniile ferate e contra Austro-Ungariei cu mult mai uşoară, decât contra Turciei, căci nu e lipsă descărcarea preste Dunăre a proviantului, a armelor, a căilor şi a muniţiunei şi transportarea acestora. Apoi Rusiei i-au servit contra Turcilor numai douĕ căi ferate radiale, pe când contra noastră îi servesc patru. Şînile largi dela căile ferate ruse încă sunt un prestigiu pentru Rusia. Osiile şi roatele vagoanelor rusesci sûnt astfel construite, încât se pot acomoda în câte-va minute la căile noastse; osiile vagoanelor noastre nu se pot lungì. Ce urmează din lucrul acesta ne însemnat? Aceea, că Ruşii pot venì în casul unui rĕsboiu de pe liniile lor ferate pe ale noastre, ceea noi nu o putem face afară de linia Varşovia — Viena. Aici îndepărtarea şinilor e aceeaşi. Şi împregiurarea că Rusia n'a edificat căi radiale nemijlocit la graniţa nordică a Galiţiei, ci se mulţămesce cu singura linie dintre Varşovia şi Viena, încă îşi are motivul sĕu politic şi strategic, mai întâiu a voit sĕ rumpă ori ce legătură dintre Polonia galiţiană şi rusă. A doua nu i-a putut convenì statului major rus nici decum a transpune în resboiul eventual atacul acolo, unde stă la pândă Cracovia, ci acolo, unde monarchia noastră nu e apărată de loc, în direcţiunea Brody-Lemberg, Tarnopol-Zalesciki şi Cernăuţi. Acestea sûnt ţînta atacului rusesc şi prin acestea Ungaria şi Transilvania, şi nici decum Cracovia cu toate că strategicii nostri esperţi ar dorì, ca contrarii nostri, în casul unui rĕsboiu, sĕ ne atace acolo, unde sûntem mai tari. Armata rusă va fia şeḑată contra noastră într'o linie deta patruunghiul de întărire dela Varşovia şi până la Prut şi va înainta cu centrul sĕu într'acolo, unde ne lipsesc cu deşĕvârşire întăriturile şi căile ferate, şi unde locuesc Ruteniii. Strategii ruşi şi-au ales de objecte ale operaţiunei în prima linie Galiţia orientală, Bucovina şi Transilvania nordică şi în urmă restul Ungariei. Viena precum şi provinciile austro-germâne vor ramânè probabil intacte, căci pe acestea le apără afară de noi contra panslavismului şi împĕratul germân. Sistemul căilor ferate şi al fortificărilor rusesci se intemeează pe presupunerea aceasta. Statul major rus nu s'a grăbit, dela 1878 încoace, a lega prin căi ferate fortăreaţa patruunghiulară dela Varşovia cu graniţa galiţiană nordică, câci n'are de gând a îndrepta atacul principal contra Cracoviei. Linia ferată Ivancorat Dombrova, la care se lucră tocmai acum, s'a luat în planul strategic numai pentru de a înlesnì mersul aripei drepte. Aripa dreaptă are însĕ numai chemarea, a marca atacul centrului plănuit contra Galiţiei orientale şi a observa eventual a închide Cracovie şi Przemisylului; aripa stêngă va avè întraceea a opera contra Bucovinei şi contra Transilvaniei nordice.

Şi sistemul de fortificare rusesc are sĕ servească aceluiaşi ca căile ferate. Douĕ cordoane paralele de fortificări apără Rusia spre apus şi sudvest. Cordonul intern dela Riga până la Odesa are pentru noi însemnătate defensivă, cel dela Rovno şi Varşovia până la Chişeneu însĕ o însemnătate agresivă. La cordonul estern se luară dela 1878 încoace sub conducerea generalilor Totleben şi Obrutscheff cu stăruinţă de fer şi cu multe spese. În semicercul acesta mare se află patruungiul de fortăreţe dela Varşovia, Novognorigevsk, Brest-Litovsk, Ivangorod şi castelul din Varşovia dimpreună cu Bjelostok. Acesta e spriginul aripei drepte rusesci, pe când pentru centru se întăresce de un an încoace Mihailograd, Lucol Dubno şi Rovno se preface în lagĕr. Aripa stêngă se va proptì de Kamanecz, Podolsk şi Chotin, şi aici se fac lagĕre întărite. Chişeneul şi Benderul au devenit asemenea fortăreţe de primul rang spre completarea punctelor de mânecare ale resboiului ofensiv rusesc, cari puncte aduc căile ferate cu rîurile acomodate pentru navigare într'o legătură organică.

Din partea monarchiei noastre ḑice autorul, nu s'a luat mai nici o mĕsură faţă cu atari pregătiri. Ministrul de resboiu austro-ungar s'a pronunţat la budgetul an. 1883 că „din punct de vedere militar e foarte de dorit a se finalisa edificarea lagĕrului dela Cracovia". Cu toate aceste, sub cuvênt, că monarchia n'are decât deficit şi îi lipsesc banii pentru edificarea grabnică a unui singur lagĕr întărit ministrul a renunţat la pretensiunea aceasta. Ruşii sunt în chiar în privinţa conducĕtorilor resboiului eventual. Pe lângă generalii Totleben şi Obrutscheff strategi, de primul rang mai e principele Imeritenszky. Loris-Melikoff, Tatischeff, Gurko, Drentelen, Dellingshausen sûnt buni conducĕtori de corp. Armata rusă ce va avè a lupta contra noastră, constă în 75% din ruşi naţionali, pe cari îi va conduce Ţarul în „resboiul sânt" cu embleme de mari cucerir conscii şi mândri de triumfurile câştigate în resboiul ultim contra Turcilor şi întăriţi în credinţa despre puterea misiunei istorice a Rusiei şi în credinţa în stindardul tradiţiunilor rusesci.

(Va urma.)

Reuniunea femeilor române din Sibiiu.

Raportul comitetului cătră adunarea generală din 25 Februarie a. c.

Onorabilă adunare generală!

Resultatele activităţii noastre din trecutul scurt al reuniunei noastre deşì sûnt în situaţiunea grea în care ne aflăm, modeste, ele totuşi ne înmulţesc speranţele într'un viitor frumos al reuniunei.

Înfiinţarea „Reuniunei femeilor române din Sibiiu" cu scopul ei, de a fonda un institut român de crescere pentru fete, cu alte cuvinte, un institut pentru crescerea românească a fetelor noastre, a fost salutată cu bucurie până şi în cele mai îndepărtate părţi ale românimei, ear protectorii reuniunei se înmulţesc în mod îmbucurător.

Se înţelege că activitatea comitetului D-voastre a trebuit sĕ tindă până acum în prima linie la crearea fondului necesar. Precum probează bilanţul trecut, un bun început s'a pus deja la aceasta.

Referitor la membrii reuniunei noastre, comitetul Dvoastre înainte de toate, trebue sĕ 'şi împlinească la acest moment o tristă datorie, amintindu-vĕ moartea unui membru pe viaţă al reuniunei noastre urmată în anul 1882, a doamnei Maria Leb, din Cacova. Vĕ rugăm, sĕ dăm espresiune condolenţei Reuniunei noastre pentru această tristă întêmplare, — prin sculare.

Starea membrilor reuniunei noastre cu finea anului 1882, a fost cea următoare:

1. Fundatori.

Doamnele: Maria Cosma şi Iudita Măcelariu, din Sibiiu.

2. Membrii pe toată vieaţa.

în Sibiiu, Doamnele: Iosefina Stezar, Ana Moga, Maria Hannia, Ioana Bădilă, Marina Roman:
în Făgăraş, Dna: Elisabeta P. Popp;
în Mercurea, Dna: Irina Macelariu;
în Reghinul săsesc, Dna: Carolina Orbonaş;
în Idicel Dna: Maria Şagău;
în Baia de Criş, Dna: Maria Gligor;
în Reşinari Dna: Caliopi Cioran:
în Abrud, Dna: Ana Gall.

3. Membrii ordinari.

în Sibiiu Dnele: Iosefina Paschevici, Nina de Dunca, Maria Dan, Alecsandrina Mateiu, Nasta Susana, Maria Popp Hărşean, Domnica Vasilichi, Ana Hodoş, Minerva Brote, Maria Cunţan, Maria Roşca, Eleuteria Cristea, Elena bar. Popp, Maria Bădilă, Irina Trombitaş, Elena Popescu, Maria Reou, Ana Bechnitz, Sofia Cosmuţa, Teresia Verindeanu, şi Domnişoarele: Elena bar. Popp, Iustina Roman, Maria Bologa, Maria Roşca, Sabina Brote:
în Arad Dna: Ermina Popovici Dessean:
în Orĕştie, Dnele: Anastasia de Orbonaş, Maria Baciu, Sofia Dorner, Maria Vinţean, şi Dşoara Sofia Muntean;
în M-Sziget, Dna: Paula de Mihalyi, şi Dşoara Maria de Mihalyi;
în Gurariu, Dna: Maria Muntean;
în Bistriţa, Dna: Iulia Ranta;
în Mercurea, Dnele: Iustina Greavu, Eufrosina Măcelariu, Agapia I. Droc, Victoria Albu, Susana Popp, Matilda Muntean, Ana Munteanu;
în Caransebeş, Dnele: Ecaterina Peţa, Maria Biju, Iulia Brancoviciu, Eufrosina Catruşca, I. Brancoviciu, Alesandrina Adam, Minodora Mandreanu Elena Popovici-Jacotiş, Maria Ghidiu, Ana Vulcan, Emilia Bartolomeiu, Cornelia Stancovits, Berta Serafinescu, Maria Müller, Maria B. Biju, Mariţa Biju.
în Budapesta, Dna: Silvia Cimponeriu;
în Totvaradia, Dnele: Sofia Beleş, Sidonia Ardelean;
in Reghinul săsesc, Dnele; Ecaterina Marinoviciu, Agapia Crişan, Amalia Cetăţan, Elena Barbu:
în Topliţa română, Dna: Elisa Popescu
în Deda, Dna: Ana Fulea:
în Măghereu, Dna; Hareti Branea;
în Rîpa de jos, Dna: Agneta Mateiu;
în Potoc, Dna: Ioan Brăteanu;
în Disznaio, Dna: Ana Brăteanu;
în Idicel, Dna: Rafila Şagău;
în Oşorheiu, Dnele: Csergedi, Iuliana Frâncu, Maria Hossu, Charlota Pap, Amalia Moldovan, Iuliana Fogarasy, Eufemia Man, Maria Căluţ, Maria Velican, Sofia Man, Letiţia Regius, Maria B. Fogarasy, Elena B. Popoviciu:
în Baia de Criş, Dnele: Teresia Borlea, Ana Mihaloviciu, Irma Mihalovici, Otilia Adamoviciu:
în Reşinari, Dnele: Maria Dancăş, Dochia Troancă:
în Odvoş, Dnele; Maria Cornea, Maria Ioan;
în Solymos, Dna: Otilia Popp:
în Berzova, Dna: Matilda Mihalovici: şi
în Nagy-Pél, Dna: Maria Serb.

4. Membrii ajutatori.

a) odată pentru totdeauna.
în Sibiiu, Dnii: Baron David Urs, Paul de Dunca, Parteniu Cosma, Dr. Ioan Moga, Dr. Aurel Brote, Elia Macelariu, Dr. Ilarion Puşcariu, Nicanor Frateş;
în Caransebeş, Dnii: Prea Sfinţia Sa Ioan Popasu, Filaret Musta;
în Sighişoară, Dnii; Nicolae Şuştai;
în Oradea mare, Dnul: Ieroteiu Beleş;
în Budapesta Dnii Dr. Alesandru Mocsony, Eugen Mocsonyi, George Sêrb;
în Arad, Prea Sânţia Sa Ioan Meţian;
în Câmpeni, Dnul Gerasim: Candrea;
în Orĕştie, Dnul: Dr. Avram Tincu;
în Făgăraş, Dnul; Ilariu Duvlea;
în Baia de Criş Dnii: Teodor Pap, Petru Truţa;
în Reşinari, Dnu: Şerban Cioran.

Dintre aceştia DD. Dr. Alesandru Mocsonyi şi Eugen Mocsony cu contribuire de câte 65 fl., DD. Episcop Ioan Meţian. David Baron Urs şi Parteniu Cosma, cu contribuire de câte 50 fl., ear' Prea Sânţia Sa Dl. episcop, Ioan Popasu cu contribuire de 40 fl.

b) cu tacsa anuală.
în Sibiiu, Dnii: Jeronim G. Bariţ, Radu G. Bălaş, Romul Petric, Iulian Popescu, Iacob Bologa, Visarion Roman, Ioan Popescu, Gregoriu Mateiu, Iosif St. Şuluţ, Ioan Hannia, Const. Stezar, Anania Trombitaş, Ioan Bădilă, Petru Roşca, Iuliu Dan, Dr. Vasile Preda, Dr. Ioan Crişan, Petru Drăghiciu;
în Arad, Dnul: Ioan Popovici-Dessean;
în Braşov, Dnii: Lenger, Nicolae P. Petrescu:
în Abrud, Dl: Ioan Gallu;

în Orăştie, Dnii; Ioan Mihaiu, Nicolae Popoviciu, Irimie Boca, Nicolae Trif;

în Gurarîului, Dl: Ioachim Muntean;

în Bistriţa, D-nii: Dănilă Lica, Gabriel Man;

în Făgăraş, D-nu: Iac. Popeneciu;

în Apoldul-mic. Dnii: Nicolae Topârceanu, Ioan Orăşteanu, Ioan Măcelariu, Ioan Canda, Moise Beu, Teodor Dragomir, Ioan Lazar;

în Mercurea, D-nul: Ioan Salco;

în Têrgul Murăşului (M. Vásárhely) Dnii: A. Stoica, Un anonim;

în Reşinari, Dnul: Vasilie Droc; şi

în Câmpeni, Dnul: Dr. Absolon Todea.

În resumat numărul membrilor reuniunei la finea anului 1882 a fost:

fundatori	2
pe viaţă	13
ordinari	96
ajutători	64
total	175

Starea averei reuniunei cu 31 Decembre 1882 este de 2523 fl. 35 cr., faţă de starea anului premergĕtor averea a crescut cu 856 fl. 78 cr. Afară de venitul tacselor de membrii, comitetul a arangiat aici în Sibiiu în earna anului 1882 un bal calicot, al cărui venit curat a fost de 97 fl. şi 08 cr.

Balul reuniunei noastre din anul curent încă a avut un loc de frunte între balurile de elită ale Sibiiului.

Comitetul d-voastră speră, că pe viitor înscrierile de membrii vor urma în proporţiuni mai mari, că şi în alte oraşe se vor iniţia prin protectoarele şi prin membrii zeloşi ai reuniunei noastre petreceri, concerte, prelegeri etc. în favorul ei, căci reuniunea noastră nu este o instituţiune locală, ci are sĕ fie un aşedĕmênt comun românesc şi căci trebuinţele mult simţite de institute de crescere pentru fete reclamă cu urgenţă realisarea scopului reuniunei.

Aceasta este, Doamnelor şi Domnilor, situaţiunea reuniunei noastre la finea anului 1882 şi nu atâta modestele resultate reale, pe care vi le arĕtarăm, cât basele ce s'au pus în acel period la resultate mult mai mari pentru un viitor apropiat, ne îndreptăţesc a încheia raportul nostru present cu espresiunea speranţei, că reuniunea noastră mai curênd de cum se putea prevedè la început, îşi va împlinì scopul ei măreţ.

Sibiiu 15 Februarie 1883.

Corespondenţe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Sebeş, 16 Faur. (Limba maghiară şi învĕţătorii nemaghiari. Esamenul din Deva dela 28 Decemvre 1882.) În corespondenţa apărută sub acest titlu în Nrul 151 1882 al „Telegrafului Român“, am arătat în general cum a decurs esamenul din limba maghiară, ţinut în Deva pe la finea anului 1882. Am ḑis atunci, că la acel esamen s'au presentat 100 învĕţători (98 învĕţători români, 1 învĕţătoriu sas şi 1 învĕţătoreasă română) dovadă că învĕţătorii români se nisuesc a satisface legilor sancţionate, fie acelea chiar în defavorul lor, precum este aceea, care introduce limba maghiară în scoalele poporale române la copii de 6 ani. Românii au mai suferit, sciu suferì şi sufere şi astăḑi, însufleţiţi de credinţa, că ori ce lucru nenatural, forţat este casă ḑidită pe năsip, ce se ruinează de sine.

Buna voinţă, cu care dl inspector reg. de scoale, L. Réthi, a întimpinat pe învĕţătorii români la acel esamen te făcea sĕ creḑi, că şi maghiarii compătimesc soartea învĕţătorilor, vĕḑêndu'i siliţi a se aduna din toate părţile ţĕrei cu sutele, spesându-'şi salariele cele mici, sĕ facă esamen din limba maghiară. Dar timpul a dovedit contrariul. Dintre 100 învĕţători au reuşit numai 49 şi au căḑut 51. Lucru neaşteptat!

Unele foi maghiare îndată au interpretat lucrul.

Pentru ca sĕ nu vină cineva sĕ ḑică alt ceva au venit acele înainte şi au ḑis, că de aceea au căḑut atâţi învĕţători, fiindcă sûnt simpli şi necualificaţi. Ba i-au batjocorit în toată forma, dar fiind că a batjocorì este lucru copilăresc şi la bărbaţi slăbiciune, apoi nici nu merită, ca oameni serioşi sĕ mai vorbească despre aceea.

„Gazeta Transilvaniei“ în Nr. 7 a. c. spune, ocupându-se de această cestiune, că inspectorul reg. de scoale Réthi ar fi avut instrucţiuni dela ministru, ca sĕ trântească mulţi învĕţători la esamen. Aceea se poate.

Foaia „Biserica şi scoala“ din Arad în Nr. 5 a. c. publică o notiţă a unui învĕţătoriu. Acel individ în pricepereа sa (vrênd a face frumosul dlui Réthi) ḑice că între învĕţătorii căḑuţi au fost şi de aceia, cari n'au sciut nici „Az Buche“, din limba maghiară Pe acel scriitor îl cunosc. Este „neardelean“, şi nu mĕ mir că spune un neadevĕr aşa mare, ca sĕ susţină afirmaţiunile foilor maghiare, căci simţul de naţionalitate se vede a i fi têmpit, şi putere de a judeca nu are, fiindcă n'a învĕţat nici o clasă normală batăr; ci mĕ mir de „Biserica şi scoala“ că publică scrisori eşite din un condeiu atât de nefericit, purtat de o mână de individ pe care 'l lasă inima sĕ între în tabăra acelora, cari se nisuiesc a dejosì prin vorbe rele pe învĕţătorii români.

Eu încă sûnt unul din 100 de învĕţători, cari s'au supus la acel esamen. Dela început după ce am vĕḑut cum esaminează am cugetat, că vor cădè mulţi şi aşa a şi fost.

După cum înţeleg eu lucrul, modul de esaminare este causa, că au căzut atâţi învĕţători.

Limba maghiară nu se poate propune în scoale nemaghiare, decât pe basa limbei materne.

Planul ministerial de învĕţămênt ḑice, că mai ântâiu se învaţă cuvinte; cuvintele cunoscute su leagă în ḑiceri simple. Ḑicerile simple în clasele următoare sĕ întregesc treptat. Aşa sĕ fac şi eserciţiile limbistice.

Învĕţătoriul, chiar sĕ nu aibă „copia verborum“ de ajuns totuşi cu ajutorul dicţionarului 'şi poate face uşor aceste simple prelegeri, dacă cunoasce formele limbei maghiare (declinare, conjugare, sufixe etc.) Aşa dară învĕţătoriul român, dacă cunoasce formele limbei maghiare'şi poate face prelegerea acasă şi mergênd pregătit în scoală va putè instrua limba maghiară. Atât e destul, fiindcă nici legea (Art, XVIII. 879 § 2.) nu cere mai mult dela învĕţătorii nemaghiari decât: „Sĕ 'şi însuşiască limba maghiară în graiu şi în scris astfel, ca sĕ o poată instrua în scoalele poporale.

Comisiunea esaminătoare din Deva cere dela învĕţătoriu mai mult. Acolo limba de esaminare este cea maghiară. Acì e greutatea! Numai cine scie limba maghiară foarte bine, scrie şi vorbì, poate rĕspunde la întrebările puse.

Învĕţătoriul cetesce din o carte maghiară şi apoi trebue sĕ facă analisă gramaticală.

Nu poate, pentru că nu înţelege toate cuvintele cetite, nu cunoasce terminologia gramaticală în limba maghiară, şi nu înţelege toate întrebările puse.

La întrebarea, că poate se pretinde dela învĕţătoriu sĕ scie toate aceste, rĕspundem cu „nu“.

Învĕţătorii nu pot şcì toate cuvintele maghiare nici nu trebue sĕ le scie toate, pentru că prelegerile şi le fac acasă, unde poate folosì vocabularul.

Terminologia gramaticală încă nu e necondiţionat de lipsă, pentru că analisa gramaticală o face învĕţătoriul în limba maternă, numai eserciţiile limbistice în limba maghiară.

Prin urmare învĕţătorii pot instrua limba maghiară în scoalele poporale şi fără cunoscinţele, pe care le amintim mai sus şi pentru cari au căzut atâţi învĕţători la esamenul din Deva.

Fiindcă însaşi legea nu pretinde dela învĕţători alta decât sĕ poată instrua limba maghiară în scoale, sperez că comisiunea esaminătoare pe viitor se va mulţămì, dacă învĕţătorii vor cunoasce formele limbei maghiare şi metodul asupra căruia voiu revenì. *R.*

Reşinari, 22 Februarie 1883. Este sciut, că în anul 1877 s'a aplicat legea comunală (art. de lege XVIII: 1871); după ce s'a desfiinţat municipiile aşa numite săsesci şi s'a creat comitatul Sibiiului, preste întreg teritoriul lui.

De atunci încoace au urmat în comunele rurale, ţinĕtoare odinioară de *fundus regius*, trei restauraţiuni a representanţielor comunale, întocmite după normele nouei legi comunale.

Cele douĕ restaurări prime în această comună s'au efeptuit fără interes mare.

A treia restaurare efeptuită la 1. şi 2. Faur a. c. sub conducerea energică a dnului pretor cercual, Liviu Bran de Leméný avea o faţă tare veselă şi plină de viaţă.

În ḑiua dintâiu menită pentru alegerea a 10 membrii în representanţa comunală în locul celor, ce şi-au împlinit funcţiunea lor ca atari de 6 ani, încă pe la oarele 10 ante meridiane, curtea spaţioasă a cancelarii respective a scoalei, gemea de alegĕtori.

După constituirea birourilor în amêndouĕ cercurile de alegere, predarea şedulelor s'a început la 10 oare înainte de ameaḑi; eară scrutinarea şi a avut finitul la oarele 10 din noapte fără pic de întrerumpere.

A doua ḑi pe la oarele 9 înainte ameaḑi întrunindu-se representanţa nouă întregită şi dechiarată de constituită, dl pretor, aparênd înaintea alegĕtorilor, rostì o cuvêntare plină de elocuenţă, în terminii cei mai bine pricepuţi, în urma căreia a urmat alegerea tuturor amploiaţilor în cea mai bună ordine, carea se finì pela oarele 6 după ameaḑi.

De observat este, că representanţa cea nouă la candidarea amploiaţilor comunali a fost la culmea misiunei ei, candidând la fie-care post tot persoane apte de oficiu, aşa încât la postul de primariu, alegĕtorii nu sciau, cărui din trei sĕ'şi deie votul, pentru că toţi 3 inşi erau unul ca unul, oficianţi cu praxă: şi aşa s'a purces la votare nominală, carea dură, până ce votară 218 alegĕtori. La numerarea voturilor nu a într'unit nici un candidat maioritatea absolută şi aşa trebuea făcută alegerea restrinsă între fostul primariu şi sub primariu. Vĕḑênd representanţa, că această procedură răpesce timp mult cu învoirea alegĕtorilor unanim fostul sub-primariu Bucur Dancăş fu aclamat primariu al comunei.

Ceialalţi oficiali fură toţi aleşi prin aclamare şi împărtăşiţi de aclamaţiunile, cele avù primariul ales. Alegerea a decurs în cea mai bună ordine şi linisce, laudă tactului dlui preşedinte electoral şi înţeleciunei representanţei, precum şi a alegĕtorilor pricepĕtori de chiemarea lor, si s'a finit la 6 oare seara. Finindu-se actul de alegere, preşedintele electoral, dnul pretor mulţămì, în termini căldurоşi, representanţei pentru ordinea observată în decursul desbaterilor şi aduse aminte, ca un adevĕrat părinte, fiitoarei representanţe, că ce drepturi frumoase şi detorinţe grele are. După aceasta întorcêndu se către amploiaţii noi aleşi, le esplicà sânţenia jurămêntului, după premergerea unui sfat urmat ca dela un şef adevĕrat; eară notariul comunal în termini p rceşi din inimă curată mulţămì dlui pretor în numele representanţei comunale şi alegĕtorilor pentru înţeleapta-i conducere la alegerea presentă, urându-i un întreit sĕ trăiască!

Mai mulţi alĕgetori.

Adresa studenţilor români din Paris către deputatul Clémenceau.

Eată adresa studenţilor români către d. Clèmenceau, semnalată deja într'o telegramă din Paris:

Domnule deputat!

Între popoarele, care doresc Franciei deşteptarea sentimentului naţional şi independenţa, se află şi micul popor latin dela Dunăre.

Francezi prin inimă, aspiraţii şi civilisaţie, n'avem de cât o gândire: de a sĕmăna pe ţermurile Dunărei marea idee revoluţionară (!).

Şi noi sûntem fii lui 89; democraţia română se modelează după democraţia franceză. Fiul ţĕranului dela Dunăre vine pe ţĕrmurile Senei spre a se instruì şi a duce cu el civilisaţia franceză.

Dta eşti unul dintre cei mai demni şi mai autorisaţi representanţi ai democraţiei. Va se ḑică eşti al nostru.

Numele dtale; aşa de popular în Paris, e stimat şi foarte iubit în ţeara noastră. Micile popoare, care iubesc libertatea, 'şi amintesc atitudinea dtale generoasă faţă cu Egiptul.

Ne adresăm către dta şi sûntem siguri că vom fi ascultaţi cu bună-voinţă.

Cunosci causa ce ne aduce. Sûntem pe cale de a devenì victimele unei spoliaţiuni ne mai auḑite. Austria pentrucă e mai foarte, vrea sĕ ne ia Dunărea, singura noastră cale comercială; vrea sĕ ne aservească economicesce şi politicesce, vrea sĕ ne supună la influenţa germână.

Şi, lucru de necreḑut, complicele Austriei este Francia. Cabinetul din Viena cunoasce dragostea şi devotamentul ce avem pentru a doua patrie a noastră. El scie, că tot ce pleacă de pe ţermurile Senei se primesce cu entusiasm pe ţĕrmurile Dunărei. Proiectul Barrère nu e decât stampila franceză pusă pe proiectul austriac. Francia sacrifică pe amica sa cea mai fidelă şi mai devotată.

Toată lumea cunoasce proiectul Barrère. România a presentat un contra-proiect, publicat în presa parisiană, ce diferă în punctele următoare de proiectul austriac, ḑis francez.

Proiectul Barrère admite o comisiune mixtă în care se află Austria, România, Bulgaria, Serbia şi un delegat, în ordine alfabetică, al comisiei dunărene. Preşedinţa e dată Austriei. Contra-proiectul român admite o comisiune de supraveghere, compusă de statele riverane şi din doi delegaţi ai comisiei europene în ordine alfabetică, preşedinţa fiind dată la un delegat al comisiei europene ales cu maioritate de voturi. Punctul esenţial al proiectului român este că nu recunoasce Austriei alt drept decât acela de membru al comisiunei europene. România cedează chiar rândul sĕu ca membru al comisiei dunărene, spre a nu avè nici-odată douĕ voturi.

Noi voim se servim intereselor tuturor puterilor pe Dunăre şi acì este unde se arată slăbiciunea Austriei, că-

reia puţin îi pasă de intesul general şi de libera navigaţie şi care n'are decât scopuri egoiste de dominaţiune.

Conferenţa din Londra a refusat sĕ admită pe România cu vot deliberativ.

Care e motivul oficial? — Nu sûntem o putere europeană. Noi vom rĕspunde că art 53 al tractatului din Berlin — şi nu noi l'am făcut — ne dă vot deliberativ în comisia dunăreană. Tractatul din Viena, ce reguleazǎ regimul de navigaţie a fluvielor, recunoasce suveranitatea statelor riverane. Afară de aceasta art. 55 al tractatului din Berlin acordă statelor riverane dreptul de a face regulamente de poliţie pe Dunăre. Ei bine? tocmai asupra acestui punct se discută în conferenţă, şi noi avem dreptul a participa la ea. Şi Austria intervenì asupra acestui punct, voind a face sĕ i se recunoască de Europa preponderanţa asupra statelor riverane din josul Dunărei.

Dacă i se va recunoasce umbra unui drept Austria va face de acì punctul de sprigin pentru aservirea noastră.

Care e motivul real al escluderei noastre dela conferenţă?

„Allgemeine Zeitung" o spune: România refusa sĕ accepte proiectul Barrère. Dacă neam fi arătat favorabili proiectului Barrére, acelaşi drept internaţional care astăḑi autorisă escluderea noastră, ar fi autorisat admiterea noastră. Şi se pretinde că relaţiile statelor între ele sûnt basate pe oare care principii de drept! Şi se afirmă esistenţa unui drept al ginţilor!

La Paris opinia publică se declară pentru noi; presa ne susţine. În „Justice", d. Pichon ne-a consacrat un articol favorabil, pentru care sûntem fericiţi că 'i putem mulţâmi.

Tradiţiunile diplomaţiei sûnt de a sacrifica popoarele, mai ales pe cele slabe; ale democraţiei sûnt din contră ale spriginì.

Studenţii români din Paris, fii intelectuali ai Franciei se adresează la dta şi prin dta la Francia democratică. Francia nu'şi va părasì tradiţiile republicane. Aceste tradiţii şi-au câştigat simpatia popoarelor. Ce am făcut noi diplomaţiei franceze, pentru ca ea sĕ ne impue proiectul Barrère ce n'are altceva francez în sine decât numele autorului sĕu?

Cei cari se presentă înaintea d. Tale sûnt studenţi. Insistăm asupra calităţei de student eată pentru ce:

În Martie 1871, colonia germână din Bucuresci se adună pentru a serba înfrângerea Franciei. Studenţii din Bucuresci, indignaţi de insulta adusă doliului nostru naţional, căcî inimele tuturor românilor sângerau de nenorocirile Franciei, împresoară sils banchetului, pătrund în ea şi aruncă pe ferestri pe toţi germanii, mai întâiu consulul lor (neesact).

Nimeni la noi n'a putut insulta nepedepsit pe Francia Poporul din Bucuresci s'a transportat la consulatul francez spre a cânta acolo Marseilaise.

Scusaţi-ne că vĕ reamintim aceste dureroase evenimente, dtale mai ales, care luptai atunci spre a vindeca rănile scumpei voastre patrie.

Ceea ce a făcut poporul român la 1871, nu era decât datoria sa. Sûntem siguri că marea democraţie franceză 'şi va face datoria sa, căci noi ne-am convins că este cea mai generoasă dintre democraţii.

Domnule deputat!

Interveniţi în favoarea noastră, faceţi sĕ vi se audă vocea în parlamentul francez şi procesul nostru va fi câştigat în faţa opiniunei publice europene. Şi dacă justiţia nu e decât un cuvênt, ei bine! posteritatea 'şi va reamintì că ai ridicat vocea pentru cei slabi; în ţeara noastră un popor întreg va pronunţa cu dragoste şi respect numele dtale, căci se va sci, că dta ai ascultat favorabil doleanţele unei tinerimi care — mâne poate — va fi chemată sĕ moară cu armele în mână pentru drepturile şi independenţa ţĕrei sale:

Mihaiu N. Seulescu, A. A. Badareu, C. C. Poenaru, S. Russenescu, B. St. Geblescu, N. G. Filipescu, George A. Gheorghiu, George Peşacow, C. Ciolacu, N. Sachelarie, M. Bădulescu, G. Vasiliu, G. Protopopescu, C. Alexiu, Iuliu Brezoianu, Dr. C. Papilian, B. R. Golfineanu, Victor Pompilian, M. Creminianu, A. Alexiu, Adrian Peretz, Mihaiu Mărescu, George Niculescu-Dorobanţ, St. Pantely, Mircea R. Golfineanu, G. A. Manolescu, Ioan Moşoiu I. Tanoviceanu, Ioan Voinescu, Nic. J. Geblescu, Mihaiu Burlan, P. Alecsandrescu, I. Buzdugan, Ioan Grădiştean, G. I. Stănciulescu Vintilă Rosetti, Grigore Maniu, Vasile Cosmovici, Alecsandru Kitzu, C. G. Iliescu, Ant. C. Colorianu, N. Atanasescu, Codrescu.

Într'o scurtă alocuţiune d. Clémenceau a mulţămit studenţilor români pentru demersul lor şi i-a asigurat că via sa simpatie este dobândită pentru causa lor.

„Rom." de Joi scrie înse că prin proiectul Barrère România s'a răfuit cu Francia. Bine ar fi dacă s'ar fi convins odată, că dela Francia republicană România n'are se aştepte nimica. Republica franceză se crede silită a trage cu ochiul tuturor monarchiilor, doar capĕtă o alianţă; deci n'are timp şi interes de naţionalităţi mici, fie şi latine măcar.

Varietăţi.

* (Bal) se va arangia Marţi în 6 Martie a. c. în sala Hotelul „Impăratul Romanilor". Începutul la 8 oare seara Bilete de intrare cu 1 fl. de persoană logea mare 5 fl. mică 3 fl. se pot căpĕta în 5 şi 6 Martie între oarele 10—12 inainte şi după ameaḑi în libraria de Closius, strada Cisnădiei Nr 13, precum şi seara la cassă Eventualul venit curat este destinat fondului reuniunei ascultătorilor de drept din Sibiiu.

* (Concert.) împreunat cu Danţ a arangiat Junimea română universitară din Cluj, în favorul societăţei de lectură „Julia" şi a fondului pentru înfiinţarea unei scoale române de fetiţe în Cluj la 1 Martie st n. 1882 în sala Redutei Urbane.

* (Producţiune.) „Grănicerii" din Caransebeş arangiază sub conducerea Prof. de cântări N. Popovici Sâmbătă în 19 Februarie (3 Martie) în sala dela „pomul verde" Producţiunea constătătoare din următoarele:

1. Cântece pop. De-aşi fi iubit-o. Haidaţi frraţi.
2. Nejedly arang.: Pe ai ţĕrei.
3. Ventura: S'o veḑi mamă.
4. Vasilescu: Portretul.
5. Silher: Conjuraţiunea tempestăţii.
6. Polinescu: Corul vênătorilor.

Cântate de corul bărbăt. Începutul precis la 8 oare. După producţiune urmează joc. Preţul de întrare de persoană 40 cr. de familiă 1 fl.

* (Bal) se va arangia in 19 Februarie (3 Martie) 1883 în sala otelului „Transilvania" din Brad. Venitul e destinat pentru premiarea studenţilor dela gimnasiul din loc. Întrarea de familiă 1 fl. 50 cr., pentru persoană 1 fl. Începutul la 8 oare seara. Ofertele marinimoase se vor primì de direcţiunea gimnasială.

* (Bal) se va ţine Sâmbătă la 3 Martie st. n. a. c. in „Otelul naţionale" din Blaj. Venitul este destinat pentru infiinţarea unui „orchestru opidan" cu instrumente de aramă. Bilet de intrare: Pentru persoană 1 fl. Pentru familia 2 fl. Începutul la 7 oare seara. Oferte marinimoase se vor cuita cu mulţămită pre cale ḑiaristică.

* (Nenorocirea unui deputat al senat. imp.) Dep. Dr. Anton Stőhr fu călcat în Viena în strada Borgner de un eguipagiu privat Ranele causate sûnt aşa de grele, încât nu se mai pot vindeca.

Mai nou.

Telegramele dela 1 Martie n. spun nu sciu a câtea oară că „şedinţa de astăḑi" a conferenţei din Londra nu va fi cea din urmă; că cestiunea Chiliei se va termina, că se va hotărì definitiv prelungirea comisiunei dunărene. Curioasa e scirea că acum se „pare" a nu fi cu „neputinţă" ca decisiunile sĕ se „îmbrace" în conceptul unui protocol. Altă telegramă anunţă că Luni ear se vă întrunì conferenţa, ca sĕ desbată asupra duratei comisiunei dunărene. — *„Agence Reuter"* spune că conferenţa a făcut progrese mulţămitoare.

Dela Belgrad se telegrafează: generalii Zach, Protici, col. Joca Şvaba şi loc. col. Curcici fură pensionaţi.

Bursa de Viena şi Pesta.

Din 1 Martie n. 1883.

	Viena	*B-pesta*
Renta de aur ung. de 6%	119.90	119.75
Renta de aur ung. de 4%	89.55	89 30
Renta ung. de hârtie	87.45	87.45
Imprumutul drumurilor de fer ung.	135.50	135.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	91.—	90.25
Sorţi de stat dela 1860	110.75	110.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	95.25	94.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	98.75	98.50
Sorţi ungurescі cu premii	117.75	99.—
Strisuri fonciari ale institutului „Albina"		100 30
Galbin	5.65	5.63
Napoleon	9.48	9.48
100 marce nemţesci	58.50	58.40

Nr. 58 [364]1 —3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan pe lângă neputinciosul paroch, Petru Cârstocea, în parochia de classa a III-a din Bacifalu, tractul protopresbiteral al Braşovului I. conform graţioasei ordinatiuni consistoriali dto 27 Ianuarie a. c. Nr. 298 B. se escrie prin aceasta concurs cu termin de 30 de ḑile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post de capelan sûnt 200 fl. v. a. pe an din venitele parochiali.

Concurenţii au aşi trimite subscrisului suplicele lor instruate în sensul statului organic şi conform regulamentului congresual pentru parochii din anul 1878.

Braşov 3 Februarie 1883.

In conţelegere cu comitetul parochial respectiv:

Iosif Barac m. p.,
protopr.

CONCURS. [360] 3—3

Comitetul Asociaţiunei pentru spriginirea învĕţăceilor şi sodalilor români meseriaşi din Braşov publică următoriul concurs: Devenind vacant un ajutor de 50 fl. v. a. pe an din cele destinate pentru învĕţăcei români cari se vor apleca la una din meseriile: de postovar, maşinist, argăsitor, pălărieri, clopotar, compactor şi brutar (?!), se publică concurs.

Suplicile pentru aceste ajutoare sûnt a se adresa la subscrisul comitet până la 1 Martie 1883 provĕḑute:

1. Cu estras de botez din care sĕ se vaḑă că este român şi că posede etatea de 14 ani.

2 Atestat de scoală din care sĕ se vadă că a percurs 4 clase normale şi pricepe încâtva limba maghiară sau cea germână.

3. Revers dela părinţi sau dela tutorii copilului, că vor a lăsa copilul sĕ înveţe meseria pentru care a concurs.

4. Un esemplar din contractul încheiat cu vre un măestru din Braşov pentru vre una din meseriile de mai sus, din care sĕ se vadă că copilul se află la meserie de cel puţin o lună de ḑile.

Braşov 8/20 Februarie 1883.

Comitetul Asoc. pentru spriginirea învĕţăceilor şi sodalilor români meseriaşi.

B. Baiulescu, preşed. **Dr. I. Bozocean**, not.

Nr. 6638 1881 civ. [362] 2—3

Publicaţiune.

Spre a se putea începe prelucrările pentru segregarea pădurei în comuna Şasa şi pentru rênduirea representantelui, a ingineriului şi a preliminariului de spese se pune ḑi de pertractare **pe 5 Aprile 1883** şi următoarele la faţa locului în comuna Şasa, despre ce cei înteresaţi se avisează.

Deej 1881 Decembre 28.

Veszprémi Antal.
jude esmis.

Nr. 317 [345] 3—3

Publicare de licitaţiune!

Pentru liferarea de **846 metrii cubici** de lemne de ars pentru Institutul r. u. pentru bolnavi alienaţi în Sibiiu recerute încă pe anul 1883/4 se escrie în urma ordinaţiunei înaltului ministeriu de interne dtto 23. Februarie a. c. Nr. 8588 un nou concurs.

Offerte pentru această liferare — făcute în scris, proveḑiute cu timbru de 50 cr. împreună cu 200 fl. vadium şi sigilate, în carii trebue sĕ fie descris soiul, lungimea şi grosimea lemnelor oferite, asemenea şi preţul pentru cât voesce oferentul a aduce metrul cubic de lemne de fag şi pentru cât cel de stejariu — sĕ se predea la subsemnata direcţiune până în **15 Martie a. c. la 12 oare de ameaḑi.**

Offerte necorespunḑĕtoare acestei publicări ori întărḑiat sosite, nu se pot lua în considerare.

Sibiin 27 Februarie 1883.

Direcţiunea Institutului r. u. pentru bolnavi alienaţi.

Zambach şi Gavora.

Fabrică de vestminte şi recuisite bisericesci

de rit catolic şi grec. [205] 24—30

în Budapesta, strada Vaţului, Váczi utcza Nr. 17.

Felon sau Odâjdii Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachin, prapori. Toate feliurile de steaguri, şi pentru societăţi industriale (şi pentru pompieri) co-

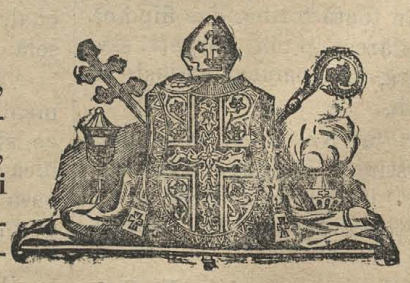

vor pe altariu, potiruri, pietohlebnica, cădelniţe, pacifical, candele de altar, policandre pentru biserici, ripide, chivot, cărţi de Evangelie etc.

Comande se efectuesc promt. — Obiectele, cari nu vor conveni, se vor schimba cu altele

Redactor ĕspunḑĕtor **Nicolau Cristea.** Editura şi tipariul tipografiei archidiecesane.